

XXXIX.

Alij porrò à Melanchthone dissentientes, finem Logicæ acriter contendunt esse veritatem: Huius enim gratia omnia fieri asserunt in Logica. Nos autem cum MeL. finem hunc reijcimus: Veritas enim est adæquatio noticiæ, cum ipsius rei essentia, ut doctissimè disputat Scaliger. Quia verò Logice non agit de ipsis rebus; sed tantùm instrumenta docendi, & eas cognoscendi complectitur: Non igitur erit finis eius veritas, sed hæc est finis cuiusq; scientiæ, quarum qualibet docetur atq; discitur hanc ob causam, ut rei subiectæ veritatem, h. e. veram & ipsius essentiæ æqualem noticiam consequamur.

XL

Et hoc ipsum multi alij, inprimis autem Zabarella 1. lib. de N. I. c. 13. pag. 3. A. fatetur, qui dicit, in omnibus disciplinis locum habere verum & falsum, omnes disciplinas docentes verum & falsum amplecti. Si ergò veritas & falsitas competit omnibus disciplinis, quomodo veritas Logicæ potest attribui pro fine proprio? De proprio enim fine hîc controversia est.

XLI.

Deinde veritas axiomatis affectio propria est, sive enunciati per se sit manifestum, sive propter dubitationem alicuius fiat quæstio, & opposit argumento tertio: Non enim in Syllogismo, quatenus est Syllogismus per suam formam, sed in enunciatis, ex quibus Syllogismus constat, hæret ipsa veritas. Hinc propositiones Syllogismi veræ & falsæ dicuntur: Syllogismus verò non item; sed legitimus vel illegitimus vocatur.

XLII.

Et, quòd alij contendunt, veritatem, cum in Syllogismo spectetur, non tantùm axiomatis esse affectionem, sed totius Logicæ; ac proinde etiam finem; longè aberrant: Nam veritatis ratio in Syllogismo habetur per accidens. Et, sicut consequentia & inconsequentia per se judicantur Syllogismo: ita veritas & falsitas judicantur Syllogismo consequenter, seu ex accidenti: quia ex vero nil nisi verum, & ex falso nil nisi falsum sequitur.

XLIII.

Ac si veritas sit finis Syllogismi, quæ Syllogismi; quod tamen demonstrari sufficienter nequit: non tamen ideò totius artis erit finis, de quo sanè principaliter quæritur; cum partis unius finis non possit esse totius.

Neq;